

“El sector financer espanyol continua tenint una dimensió excessiva”

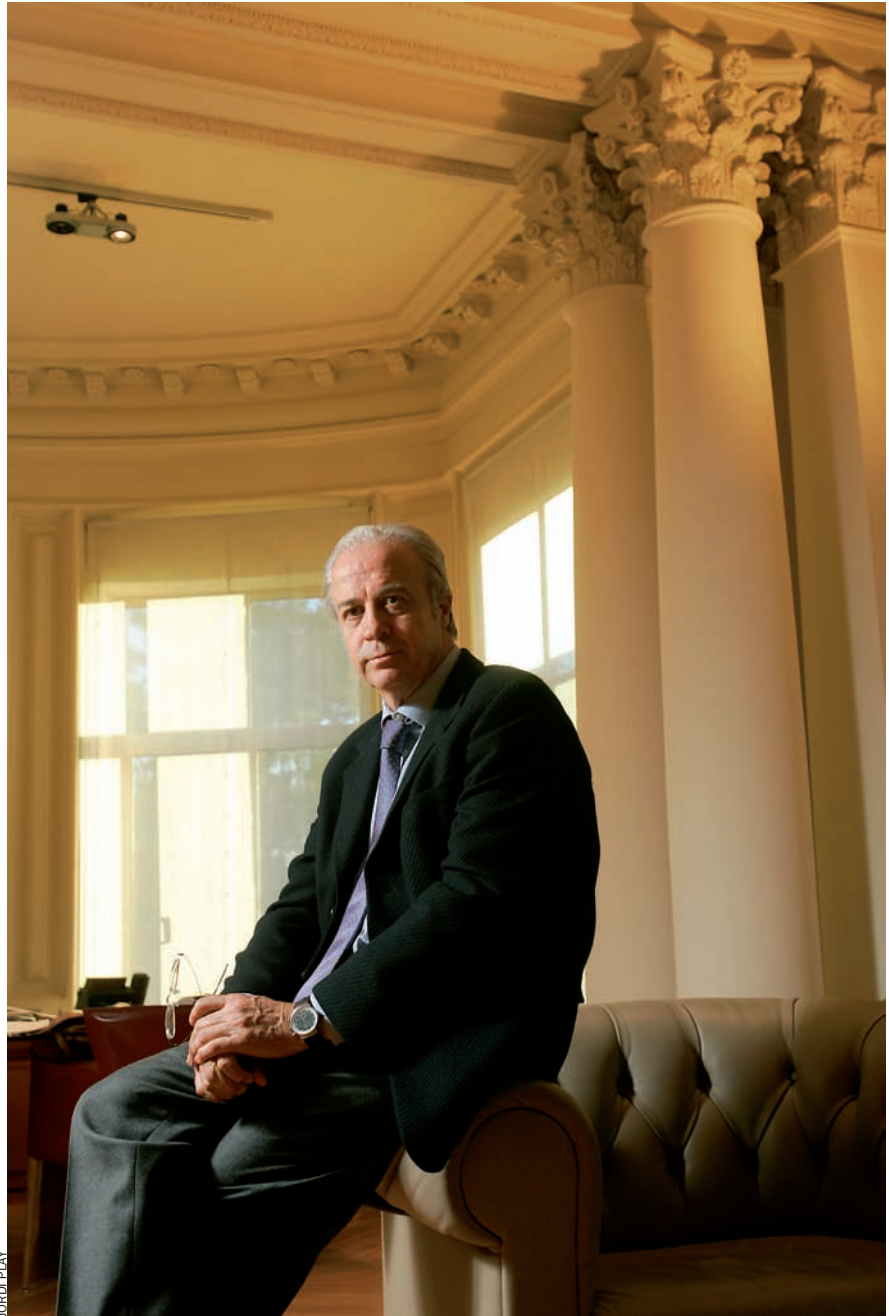
Carles Tusquets és president de Banco Mediolanum i president del comitè organitzador de la fira Borsadiner.

Ens trobem en el moment culminant de la tempesta? Hi ha qui diu que ara som a la precrisi, i que haurem d'esperar que arribi la crisi...

—Us donaré un parell de dades objectives que aporten un cert optimisme. Les 500 primeres empreses nord-americanes ja registren resultats superiors als beneficis que tenien abans de Lehman Brothers, quan esclatava la crisi immobiliària de les hipoteques *subprime*, el setembre del 2007. És un bon símptoma. I la segona dada és que torna a haver-hi una demanda molt important, que prové més dels països emergents, i que s'evidencia en el preu de les matèries primeres que necessiten, no únicament petroli, sinó també metalls. És a dir, que hi ha una demanda industrial important. Aquests països emergents tindran un creixement de consum que molt probablement compensarà el menor consum dels països desenvolupats, perquè la població està molt més concentrada en els països emergents que no pas en els occidentals. És aquesta nova població que es va transformant en classe mitjana la que ens arrossegirà cap a la recuperació clara. Seran grans consumidors que beneficiaran no únicament els seus països sinó l'economia global en conjunt.

—Bé, però qui mana en la recuperació són els Estats Units. El seu estat de salut és el més important.

—Sí, i ja hi ha dades macroeconòmiques que evidencien que el medicament fa efecte. L'economia americana, tot

JORDI PLAY

“La nova població dels països emergents, que es va transformant en classe mitjana, és la que ens arrossegirà cap a la recuperació clara”

i els problemes que encara arrossega, presenta dades molt positives, no únicament en el pla empresarial, sinó de país.

—Per contra, la salut de l'estat espanyol no és tan bona. Després de Grècia ha vingut Irlanda, i molts apunten a l'estat espanyol. De fet,

JORDI PLAY

“Els fruits a llarg termini arribaran si des d’ara es fomenta molt més la formació, perquè és de la formació d’on surten idees i projectes sòlids”

el deute públic espanyol ha rebut un toc d’alerta molt important, i ha disparat la seva prima de risc fins a nivells que no es registraven des de l’any 1996. Per què no hi ha manera de començar a aixecar el vol?

—És evident que els *tempos* d’Espanya són diferents. Ens ha afectat la crisi global. Però la nostra economia té algunes característiques que fan que la sortida de la crisi sigui més lenta que no a la resta de països. Per què? Pel nostre pes específic en un sector que és el que ha provocat la crisi, l’immobiliari. L’economia espanyola n’havia fet un gra massa, en aquest sector. S’hi havia abocat molt més que no uns altres països, que es van decantar per una economia més diversificada. El sector immobiliari a Espanya és molt més gran que no a França, Alemanya o Itàlia. Lògicament, hem de fer una reconversió de la nostra producció en aquest camp cap a sectors que substitueixin el totxo. I, a banda d’aquesta circumstància, hi ha un altre factor que explica que la nostra sortida de la crisi sigui més lenta: aquest sector s’havia

finançat no tant amb estalvi intern, sinó via finançament exterior. Encarem un procés d’aprimament per a pair els excessos acumulats. I ja sabem que una dieta sempre és sacrificada.

—Però el 2010 no havia de ser l’any de la gran recuperació de l’economia?

—Mundialment, sí, però a Espanya no, tot i que les empreses espanyoles que cotitzen a la borsa sí que apunten una recuperació. Telefónica, Repsol, Abertis, Santander, Edesa, Gas Natural, etc., són companyies més multinacionals que no espanyoles, perquè la majoria dels seus ingressos provenen de fora, majoritàriament de països emergents de l’Amèrica Llatina. Aquestes companyies mantenen nivells molt adequats, però paradoxalment les seves accions es troben en una situació relativament barata. Penalitza el risc de país, però com que són empreses multinacionals, se’n surten.

—Sou prou optimista.

—La por que acompanya les crisis té l’efecte de contagi potenciat per l’excés d’informació. A la borsa, cal formació

per a discriminar la informació. La feina dels assessors financers és de fer pedagogia i també un cert apostolat. Per a deixar-se encomanar la por no cal res, i es poden prendre decisions sense anàlisi de fons. Però també és en els moments d’exageració que es fan les grans fortunes. Sí, sóc optimista.

—Per tant, és un bon moment per a invertir en aquests valors?

—Aquesta mena d’empreses que no són de sectors específicament afectats per la crisi, sinó de sectors prou anticíclics i que, a més a més, els seus ingressos no provenen de l’economia espanyola, bàsicament de fora, són relativament barats si mirem el registre històric. És una bona opció.

—Els bons de la Generalitat són també una bona inversió per al client?

—Ho són per als estalviadors que cerquen un horitzó temporal curt, sens dubte, perquè a un any de venciment i amb una garantia pràcticament total no hi ha cap altre producte al mercat que ofereixi un 4,75%. Si la inversió que es vol fer és a llarg termini, recomanaria

una bona cartera diversificada de fons d'inversió amb un pes important de borsa mundial, i no pas bons públics.

—**Us semblen correctes, les altes comissions que va pagar la Generalitat en el primer tram a les caixes per a col·locar els bons, que van arribar a un interès del 3%?**

—A parer meu, és un interès excessivament alt, però és el que el mercat ha dictat. L'emissió ha coincidit en un moment en què el mercat internacional estava tancat, i una gran part dels bancs que han col·locat bons han hagut de renunciar a captar passiu ells mateixos. És obvi que si perden part del seu negoci han de guanyar-hi alguna cosa. És un marge alt, però les caixes han demanat una rendibilitat adequada en compensació d'aquesta renúncia a captar passiu pel seu compte.

—**Bancs i caixes asseguren que han reobert l'aixeta del crèdit. Però ja hi ha plena confiança entre els bancs que es presten els diners?**

—El nivell de confiança s'ha recuperat. El problema està en el mecanisme de tornar l'excés de finançament que hi ha respecte als bancs exteriors. Per exemple, els crèdits abans es renovaven automàticament, però ara exigeixen que s'amortitzi una part o la totalitat del crèdit. Això significa que tindrem un període d'aprimament en el sector bancari per a poder ajustar-se.

—**Que no s'han aprimat prou?**

—En el sector financer espanyol no hi haurà tants jugadors, ja es va veient en les concentracions de caixes i de segur que es farà alguna operació amb algun banc. Algunes d'aquestes entitats corrien perill i algunes altres, no. Però és un problema d'excés d'oferta, massa jugadors i massa oficines per al nostre mercat, massa gent dedicada a aquest negoci. Si mirem un mercat similar, com ara Itàlia, el nostre nombre d'oficines i de caixes dedicades al sector és molt superior. El nostre sistema financer és massa gran en relació amb el potencial de clients que pot tenir, per això hi haurà nous reajustaments al sector. Malgrat aquests primers ajustaments, el sector financer espanyol continua tenint una dimensió excessiva.

—**Serà un moviment entre grans bancs?**

—Continuarà havent-hi moviments, però no d'una manera tan forçada com pot haver-se produït fins ara. No crec que hi hagi moviments entre grans bancs, més aviat entre banca petita i mitjana.

—**Les ajudes públiques al sistema bancari a través del FROB han estat ben gestionades?**

—En uns altres països el sistema bancari ha patit molt més, perquè hi ha hagut cirurgia, s'ha posat a zero el comptador dels bancs i s'han tornat a recapitalitzar. En canvi, aquí hi ha hagut tractament amb medicaments. És veritat que el nostre sistema financer té uns excessos importants, amb massa de-

pendència del sistema financer exterior i massa vinculat al sector immobiliari. Però, per contra, la gestió de les entitats financeres és molt eficient i moderna, amb *ràtios* d'eficiència superiors, i tenim una obligatorietat d'aprovisionar fons de garantia de dipòsits que en uns altres països no hi és, etc.

—**El sector immobiliari ja no pot ser la locomotora de l'economia espanyola. Quins sectors poden fer aquest paper?**

—El canvi de model és una inversió de país a llarg termini. Mentre el canvi no arriba, hi ha una política clara que es pot fer a curt termini: incentivar l'esperit emprenedor, que quan es crea una empresa no siguin tot traves administratives, i fins i tot que es concedeixin vacances fiscals els primers anys a les empreses que comencen. Això estimula els emprenedors, que tenen la clau de futur de la reconversió econòmica del país. I els fruits a llarg termini arribaran si des d'ara es fomenta molt més la formació, perquè és de la formació d'on surten idees i projectes sòlids. Els països desenvolupats no poden competir amb els països asiàtics i del nord de l'Àfrica en costos de personal, només en innovació, disseny i creativitat. I això només s'aconsegueix incentivant molt la formació, tant des de les empreses com des de les universitats.

Gemma Aguilera

Breus

Cau Irlanda, i el deute públic espanyol nota la patacada

La crisi irlandesa ha desembocat en la intervenció de la UE per a rescatar l'economia del país, i ja ha tingut un efecte dòmino en la solvència del deute públic de més estats europeus, entre els quals l'espanyol, que ha arribat a la màxima qualificació de risc des de l'any 1996. El governador del Banc d'Espanya, Miguel Ángel Fernández Ordóñez, ha demanat que s'accelerïn les reformes estructurals pendents, principalment en el sistema de pensions i els nivells d'endeutaments permessos a les comunitats autònomes. D'una altra banda, Irlanda reduirà el salari mínim inter-

Irlanda ha contagià el deute espanyol, que assoleix el risc més elevat des del 1996.

professional i retallarà 25.000 llocs de feina públics fins el 2014 per estalviar-se 15.000 milions d'euros addicionals. Dublín mantindrà al 12,5% l'impost de societats, malgrat les pressions de França i Alemanya perquè l'apugi.

Luis F. Cartagena s'incorpora a la Cambra de València

José Vicente Morata, president de la Cambra de Comerç de València des del juny, ha rehabilitat públicament Luis Fernando Cartagena després d'haver-lo triat com a assessor en el càrrec de president del consell autonòmic de les cambres. Cartagena va ser conseller d'Obres Públiques en el primer govern de Zaplana i va ser condemnat per haver-se apropiat 49.000 euros del superàvit de la gestió de l'hospital Sant Joan de Déu, gestionat per les germanes carmelites, quan era alcalde d'Oriola. L'elecció de Morata no ha agradat a la classe empresarial.